

การศึกษาและการอบรม ด้านการประเมินค่าทรัพย์สิน ในประเทศไทย

การให้การศึกษาและการอบรมทางการประเมิน
นับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ
สร้างบุคลากรให้กับสถาบันการเงิน หน่วยงานภาครัฐ
และบริษัทประเมินต่างๆ ให้สามารถทำหน้าที่เป็นนัก-
ประเมินอาชีพได้อย่างแท้จริง

บทความนี้ มุ่งที่จะนำเสนอบทบาทของสถาบัน
การศึกษาและองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนในการพัฒนา
บุคลากรด้านการประเมินค่าทรัพย์สินของไทยในรอบ
30 ปีที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน

1. การให้การศึกษาด้านการประเมิน โดยสถาบันการศึกษาต่างๆ

สถาบันการศึกษา นับว่าเป็นองค์กรที่มีความ
สำคัญยิ่งต่อพัฒนาการด้านวิชาชีพประเมินค่าทรัพย์สิน
ของไทย เพราะสถาบันการศึกษาจะเป็นแหล่งผลิต
บุคลากรให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบ
และวิธีการประเมินค่าทรัพย์สินที่สอดคล้องกับสภาพ
ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และความต้องการ
ของตลาดการประเมินในแวดวงธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ปัจจุบัน มีสถาบันการศึกษาของไทยหลายแห่ง
ที่มีการเรียนการสอนวิชาต่างๆ เกี่ยวกับการประเมินค่า
ทรัพย์สินทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ดังจะสรุป
ต่อไปนี้

1.1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(คณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาอุตสาหกรรม-
การบริการ สาขาอสังหาริมทรัพย์)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันอุดมศึกษา
แห่งแรกที่ได้ให้ความสำคัญในการประเมินค่าทรัพย์สิน
ทั้งนี้ โดยจัดให้วิชา “การประเมินค่าอสังหาริมทรัพย์”
(Real Estate Appraisal) เป็นวิชาสำคัญในหลักสูตร
ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาอสังหาริมทรัพย์ ของภาค
วิชาอุตสาหกรรมบริการ คณะบริหารธุรกิจ มาตั้งแต่
ปี 2520 จนถึงปัจจุบัน โดยกำหนดให้มีวิชาการประเมิน

ราคาอสังหาริมทรัพย์ 1 (RE304) และวิชาการประเมิน
ราคาอสังหาริมทรัพย์ 2 (RE 305) อยู่ในหลักสูตรดังกล่าว

1.2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

(วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขต
เทคนิคกรุงเทพ)

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขต
เทคนิคกรุงเทพ ได้เปิดสอนหลักสูตรการประเมินราคา
ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มาตั้งแต่ปี พ.ศ.
2528 ทั้งนี้ โดยการร่วมมือสนับสนุนจากสำนักงานกลาง
ประเมินราคาทรัพย์สิน กรมที่ดิน และผู้เชี่ยวชาญด้าน
การประเมินราคาจากประเทศออสเตรเลีย โดยการสนับสนุน
ทางการเงินจากธนาคารโลก โดยที่ผ่านมาสามารถ
ผลิตนักประเมินอาชีพได้กว่า 300 คน ทำงานทั้งในภาค
รัฐและภาคเอกชน

ต่อมาในปี 2548 วิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ได้ยกฐานะเป็น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จึงได้เปิด
สอนในระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา
ประเมินราคาทรัพย์สิน หลักสูตร 4 ปี ในคณะบริหารธุรกิจ

1.3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยภาควิชาเคหการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้เปิดหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
กับการประเมินค่าทรัพย์สิน เป็นวิชาเลือกของนิสิต
ปริญญาโทเคหพัฒนาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of
Housing Development - MHD) ได้แก่ วิชาการประเมิน
ราคาด้านเคหการ และวิชาเศรษฐศาสตร์ที่ดิน โดยเปิด
สอนมาตั้งแต่ปี 2531 จนถึงปัจจุบัน

1.4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี)

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ ได้รับการสนับสนุนการจัดตั้งจากธนาคาร-
โลก กรมที่ดิน พร้อมทั้งได้รับความร่วมมือจาก University

of South Australia ให้มีการเปิดการเรียนการสอนวิชาการประเมินค่าทรัพย์สินโดยตรงมาตั้งแต่ปี 2539 โดยได้เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการประเมินราคาทรัพย์สิน (Graduate Diploma in Property Valuation - GPV) เพื่อผลิตนักประเมินค่าทรัพย์สินมืออาชีพสู่ตลาดโดยตรง ต่อมาในปี 2544 ก็ได้เปิดสอนทั้งในหลักสูตรปริญญาตรี (บริหารธุรกิจบัณฑิต - สาขาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ - Bachelor of Business Administration - Real Estate Business - BBA) และหลักสูตรปริญญาโท (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ - Master of Science : Real Estate Business - MRE) และในขณะนี้ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการจัดโปรแกรมการ Accreditation กับ The Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS) ให้กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ทั้ง 3 ระดับ ของคณะฯ

1.5 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(สาขาวิชาการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน)

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยสาขาวิชาการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน (Department of Property Valuation) ได้เปิดสอนวิชาการประเมินมูลค่าทรัพย์สินรวม 10 วิชา ในหลักสูตรปริญญาตรี (บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน) มาตั้งแต่ปี 2543 โดยมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ทั้งนี้ โดยได้รับความร่วมมือทางวิชาการในครั้งแรกในปี 2543 จาก Appraisal Institute ประเทศสหรัฐอเมริกา และล่าสุดเมื่อปี 2547 ได้รับการรับรองหลักสูตรจาก The Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS) ประเทศอังกฤษ

2. การให้การอบรมและเรียนรู้โดยสมาคมและมูลนิธิด้านการประเมิน

นอกจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ดังกล่าวแล้วยังมี สมาคม และมูลนิธิด้านการประเมิน ที่ได้มีบทบาทในการให้การศึกษารับรู้และการอบรมเกี่ยวกับการประเมินค่าทรัพย์สิน ได้แก่

2.1 สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย (Valuers Association of Thailand - VAT)

จัดตั้งขึ้นในปี 2529 เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับ สมาคมนักประเมินค่าทรัพย์สินแห่งอาเซียน รวมทั้ง

ทำการผลิตบุคลากร พัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร เผยแพร่เอกสารวิชาการ จัดประชุมสัมมนาและให้คำปรึกษาพิจารณาข้อพิพาทเกี่ยวกับงานการประเมินค่าทรัพย์สิน

ปัจจุบัน สมาคมได้จัดทำ เว็บไซต์ชื่อ <http://www.vat.or.th> และได้มีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการประเมินเป็นครั้งคราว รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ผ่านวารสาร ของสมาคมชื่อ “VAT NEWS” (วารสารเพื่อวิทยากรด้านการประเมินค่าทรัพย์สิน)

2.2 สมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย (Thai Valuers Association - TVA)

เป็นสมาคมที่จัดตั้งในปี 2539 เพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมบทบาทและควบคุมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของนักประเมินอิสระ รวมทั้งการให้การศึกษอบรม และการเผยแพร่ข่าวสารและความรู้แก่สมาชิกและสาธารณชน

ปัจจุบัน สมาคมได้จัดทำเว็บไซต์ชื่อ <http://www.tva.or.th> และได้มีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการประเมินเป็นครั้งคราว รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ผ่านวารสาร ของสมาคมชื่อ “วารสารนักประเมินราคาไทย” (Thai Valuers Journal)

2.3 มูลนิธิประเมินค่าทรัพย์สินไทย (Thai Appraisal Foundation)

เป็นมูลนิธิที่ก่อตั้งขึ้นในปี 2545 เพื่อส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพการประเมินค่าทรัพย์สิน และอสังหาริมทรัพย์โดยเฉพาะ ยึดถือคติว่า “Knowledge is not private property” โดยมูลนิธิได้กำหนดวัตถุประสงค์การจัดตั้งที่สำคัญได้แก่ เพื่อส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพการประเมินค่าทรัพย์สิน ค้นคว้า ศึกษา วิจัย ความรู้และความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ๆ ด้านการประเมินค่าทรัพย์สิน และการสำรวจ วิจัยอสังหาริมทรัพย์ สนับสนุนศึกษาวิจัยทางด้าน การเปลี่ยนแปลงมูลค่าทรัพย์สิน การพัฒนาที่ดิน ที่อยู่อาศัย ชุมชนเมือง และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ความรู้และวิทยากรใหม่ๆ ด้านการประเมินค่าทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ เพื่อประโยชน์แก่สาธารณชนในรูปแบบการอบรมและการสัมมนา รวมถึงเป็นศูนย์รวมการแลกเปลี่ยนข่าวสารและความคิดเห็นสำหรับผู้สนใจทั่วไป

ผลงานการให้การอบรมและการเรียนรู้ที่สำคัญของมูลนิธิได้แก่ 1) การจัดทำเว็บไซต์ www.thai

appraisal.org เพื่อการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีอาชีพประเมินและสาธารณชน ปัจจุบันเว็บไซต์นี้เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ด้านการประเมินและอสังหาริมทรัพย์ที่กว้างขวาง และมีการเชื่อมโยงเว็บไซต์ต่ออสังหาริมทรัพย์ทั่วโลกมากที่สุดเว็บไซต์หนึ่งของไทย และ 2) การจัดพิมพ์วารสาร ThaiAppraisal (ราย 2 เดือน) จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม เผยแพร่แก่ผู้ประเมินทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสถาบันการเงินทั่วประเทศ รวมทั้งห้องสมุดและหน่วยราชการอื่น นอกจากนี้ยังส่งไปยังสมาคมประเมินและสมาคมอสังหาริมทรัพย์ทั่วโลก 300 แห่ง (พิมพ์สองภาษา ไทย - อังกฤษ)

2.4 โรงเรียนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ไทย (Thai Real Estate Business School - TREBS)

เป็นสถาบันการศึกษาอบรมด้านอสังหาริมทรัพย์อันได้แก่ วิชาที่ทำการประเมินค่าทรัพย์สิน การสำรวจวิจัย การพัฒนาบริหารโครงการ การจัดการทรัพย์สิน การ

ก่อสร้าง การบริหารการขาย และระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ โรงเรียนได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ของประเทศไทย สำหรับหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโดยตรง ได้แก่ AP100 : ประเมินค่าอสังหาริมทรัพย์สินสัมฤทธิ์ผล ซึ่งนับถึงปัจจุบัน (2548) มีการจัดอบรมไปแล้วกว่า 45 รุ่น รายละเอียดดูได้จาก <http://www.trebs.ac.th>

จากการทบทวนดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่าประเทศไทย ได้มีพัฒนาการด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการประเมินค่าทรัพย์สินมากยิ่งขึ้นตามลำดับทั้งในสถาบันการศึกษา และองค์กรประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายอันดีว่า วงการประเมินค่าอสังหาริมทรัพย์ของไทยจะมีแนวโน้มการพัฒนาดีขึ้นด้วยนักประเมินอาชีพรุ่นใหม่ ที่ผ่านการศึกษาอบรม วิทยาการแผนใหม่ ด้วยศาสตร์และศิลป์ที่นำเชื่อถือและเป็นมาตรฐานสากลยิ่งขึ้นต่อไป

(ผู้เขียนขอขอบคุณ รศ.นิพัทธ์ จิตรประสงค์ และ ผศ.พัชรา พัทธราวิช มหาวิทยลัยธรรมศาสตร์ อ.ปฎิมา จีระแพทย์ มหาวิทยลัยอัญมณีศาสตร์ อ.สมพงษ์ คงไชยศรี มหาวิทยลัยเทคโนโลยีราชชมงคลกรุงเทพ และดร.โสภณ พรโชคชัย ประธานมูลนิธิประเมินค่าทรัพย์สินไทย ที่กรุณาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นในบทความนี้)

สถาบันการศึกษาด้านการประเมินของประเทศไทย

สถาบัน	เปิดสอน	ระดับ / หลักสูตร / สังกัด	รายชื่อวิชาด้านการประเมิน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ปี 2520	ปริญญาตรี / บริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาอสังหาริมทรัพย์) / สาขาอุตสาหกรรมกรรมการบริหารคณะบริหารธุรกิจ คุณชัยเลิศ จินดาทรัพย์ โทร 0-2310-8226-7 ต่อ 1122	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ 1 (อ.เปรมศักดิ์ จีระแพทย์, อ.ปฎิมา จีระแพทย์) การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ 2 (อ.เปรมศักดิ์ จีระแพทย์, อ.ปฎิมา จีระแพทย์)
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ * มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลกรุงเทพ	ปี 2528	ปวส. / ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการประเมินราคาทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินราคาทรัพย์สินเบื้องต้น การประเมินราคาทรัพย์สินขั้นสูง
	ปี 2547	ปริญญาตรี / บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาประเมินราคาทรัพย์สิน / คณะบริหารธุรกิจ อ.สมพงษ์ พันธุ์ไชยศรี โทร 0-2287-3211-25 ต่อ 313	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินราคาทรัพย์สินโดยวิธีต้นทุน ระบบสารสนเทศการประเมิน ราคาทรัพย์สิน การประเมินราคาทรัพย์สินภาครัฐ สัมมนาการประเมินราคาทรัพย์สิน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปี 2531	ปริญญาโท / เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Housing Development) / ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ โทร 0-2218-4355	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินราคาด้านเคหการ (อ.คมกริช วงศ์อนิษฐ์) เศรษฐศาสตร์ที่ดิน (ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ เลิศบุศย์ สุรพลชัย)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ปี 2539	ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการประเมินราคาทรัพย์สิน (Graduate Diploma in Property Valuation) / โครงการประกาศนียบัตรบัณฑิต ทางการประเมินราคาทรัพย์สิน (Graduate Diploma Program in Property Valuation) คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> สถิติเพื่อการประเมินราคาทรัพย์สิน (ผศ.เยาวมาลย์ เมธากิรัช) เศรษฐศาสตร์เพื่อการประเมินราคาทรัพย์สิน (คุณพรศรินทร์ เมธีวีชานนท์) ต้นทุนการก่อสร้างสำหรับการประเมินราคา (อ.ไพโรจน์ ชิงศิลป์)

* วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ เปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลกรุงเทพ วันที่ 19 มกราคม 2548 ปัจจุบันการศึกษาระดับ ปวส. ได้ยกเลิกแล้ว

สถาบัน	เปิดสอน	ระดับ / หลักสูตร / สังกัด	รายชื่อวิชาด้านการประเมิน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ปี 2539	ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการประเมินราคาทรัพย์สิน (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> การบัญชีและการเงิน สำหรับการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ (รศ.อัญชลี พิพัฒน์เสวีญ) / ผศ.พัชรา พัชราวณิช) กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ (คุณวันชัย ตันท์สกุล) หลักการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ (อ.จิตตภรณ์ ศรีบุญจิตต์) วิเคราะห์ตลาดและความเป็นไปได้สำหรับการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ (รศ.วิทวัส รุ่งเรืองผล / ผศ.พัชรา พัชราวณิช) การประเมินราคาทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดรายได้ ผศ.เยาวมาลย์ เมธาภิรักษ์ / อ.ไพโรจน์ ซึ่งศิลป์) การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์เฉพาะเรื่อง (ผศ.เยาวมาลย์ เมธาภิรักษ์) สัมมนาทางการประเมินราคา (อ.จิตตภรณ์ ศรีบุญจิตต์)
	ปี 2544	ปริญญาตรี / บริหารธุรกิจบัณฑิต (ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์) Bachelor of Business Administration (Real Estate Business) / คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้น (ผศ.พัชรา พัชราวณิช / อ.ไพโรจน์ ซึ่งศิลป์) การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ขั้นสูง (ผศ.เยาวมาลย์ เมธาภิรักษ์) การประเมินราคาภาคธุรกิจ (อ.ดร.ธนพัฒน์ ชัยสันติกุลวัฒน์) เศรษฐศาสตร์ที่ดิน (ผศ.ดร.นิรันดร์ วัฒนวงศ์)
	ปี 2544	ปริญญาโท / วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Master of Science Real Estate Business) / คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ผศ.พัชรา พัชราวณิช โทร 0-2613-2287	<ul style="list-style-type: none"> การวิเคราะห์การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ (อ.จิตตภรณ์ ศรีบุญจิตต์) การวิเคราะห์และการประเมินราคาทรัพย์สินขั้นสูง (อ.จิตตภรณ์ ศรีบุญจิตต์) การประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง (ยังไม่ได้เปิดสอนวิชานี้)
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ปี 2543	ปริญญาตรี / Bachelor of Business Administration Program in Property Valuation Management / สาขาวิชาบริหารการประเมินค่าทรัพย์สิน คณะบริหารธุรกิจ อ.ปฎิมา จีระแพทย์ โทร 0-2300-4553 ต่อ 1125	<ul style="list-style-type: none"> Introduction to Valuation Investment valuation Computer Application in Property Valuation Development Valuation Valuation of Specialist Property Professional Valuation Practice & Professional Ethics Property Valuation Internship Introduction to Valuation Fieldwork Statutory & Institutional Valuation Plant & Machinery Valuation Commercial Valuation Fieldwork Advanced Valuation Fieldwork Seminars in Property Valuation Rural Valuation

ที่มา : รวบรวมโดยส่วนวิทยบริการ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ : กุมภาพันธ์ 2548 (นางคุณัทธา วีระวนิชย์พัฒนา)